

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 28 sierpnia 2023 r.

Poz. 4503

UCHWAŁA NR XIX.86.K.2023

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej W Szczecinie

z dnia 17 sierpnia 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części Uchwały nr LXVII/786/2023 Rady Gminy Szczecinek z dnia 25 lipca 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz.40, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr LXVII/786/2023 Rady Gminy Szczecinek z dnia 25 lipca 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso w części załącznika nadającego nowe brzmienie załącznika Nr 1 do uchwały Nr LXII/728/2023 Rady Gminy Szczecinek z dnia 14 kwietnia 2023 r., w zakresie ustalonego tym załącznikiem wykazu inkasentów w poz. 6, 13, 20, 26.
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Badana przez Kolegium Izby uchwała Nr LXVII/786/2023 Rady Gminy Szczecinek z dnia 25 lipca 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso, została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 28 lipca 2023 r. Uchwała została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 28 § 4 i art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.), art. 6 ust.12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U z 2023 r. poz.70), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz. U. z 2019r. poz. 888 z późn. zm.)

Regulowana przez badaną uchwałę materia dotyczy spraw określonych w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa. W związku z powyższym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uznało się za organ właściwy do zbadania przedmiotowej uchwały zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisem art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego

radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Wątpliwości w przedmiotowym zakresie dotyczyły wyznaczenia na inkasentów osób, których imiona i nazwiska odpowiadają imionom i nazwiskom radnych Rady Gminy Szczecinek.

W związku z powyższym wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Szczecinek pismem z dnia 1 sierpnia 2023 r. (znak: K.420.47.2023). Jednocześnie organ nadzoru w trybie art. 88 ustawy o samorządzie gminnym wezwał organy gminy do przedłożenia informacji dotyczącej udziału w głosowaniu nad uchwałą radnych, którzy z mocy tej uchwały zostali wyznaczeni na inkasentów. W treści pisma wskazano również, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 17 sierpnia 2023 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 17 sierpnia br. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa uczestniczenia w posiedzeniu, jednakże przedłożono informację dotyczącą udziału radnych w głosowaniu nad zakwestionowaną uchwałą Nr LXVII/786/2023 stwierdzając, że nad wymienioną uchwałą głosowało czterech radnych, którzy z mocy tej uchwały zostali wyznaczeni na inkasentów (pismo z dnia 9 sierpnia 2023 r., znak: RO.0711.2.2023.TM).

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

W ocenie Kolegium uchwała Nr LXVII/786/2023 Rady Gminy Szczecinek z dnia 25 lipca 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie jej nieważności w części wskazanej w sentencji niniejszej uchwały.

Na mocy badanej uchwały organ stanowiący Gminy Szczecinek dokonał wyznaczenia inkasentów podatków, za pomocą enumeratywnego wyliczenia z podaniem imienia i nazwiska. Zgodnie z treścią załącznika Nr 1 do uchwały na inkasentów wyznaczono również osoby wykonujące jednocześnie mandat radnych Rady Gminy Szczecinek. Z informacji przekazanej w dniu 9 sierpnia br. wynika, że w głosowaniu nad projektem uchwały, która otrzymała nr LXVII/786/2023 wzięło udział czterech radnych, którzy zgodnie z treścią uchwały zostali wyznaczeni na inkasentów. Powyższe stoi w sprzeczności z treścią art. 25a ustawy o samorządzie gminnym.

Przywołany przepis stanowi, że radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Z utrwalonego orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, że powyższy przepis obejmuje zakaz głosowania radnego nad uchwałą dotyczącą wyznaczenia inkasentów, jeżeli z mocy tej uchwały ma zostać powierzona mu ta funkcja, a naruszenie tego przepisu oceniane jest jako istotne naruszenie prawa. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 kwietnia 2013 r. sygn. akt I OSK 125/13 stwierdził: „Pod pojęciem interesu prawnego rozumie się osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Istnieje on wówczas, gdy istnieje związek o charakterze materialnoprawnym między obowiązującą normą prawa administracyjnego, a sytuacją prawną konkretnego podmiotu prawa, polegającą na tym, że akt stosowania tej normy może mieć wpływ na sytuację tego podmiotu na gruncie administracyjnoprawnym.”. Pobór podatków i opłat w drodze inkasa wiąże się z ekwiwalentnością. Inkasent w drodze nałożonych na niego obowiązków pobiera podatki oraz należności wskazane przez organ stanowiący i dokonuje ich wpłaty na rzecz organu podatkowego, zaś organ wypłaca inkasentowi z tytułu wykonanych czynności wynagrodzenie. A zatem, w sytuacji udziału w głosowaniu radnego nad swoją kandydaturą na stanowisko inkasenta interes prawny niewątpliwie zachodzi. Analogiczne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 21 września 2015 r., sygn. akt I SA/Gl 510/15, uznając „Jeżeli zatem uchwała dotyczy dodatkowej pracy zarobkowej danego radnego, to niewątpliwie dotyczy jego interesu prawnego, w tym o charakterze majątkowym. Osobiste, realne i mające oparcie w przepisach prawa

materialnego zainteresowanie radnego wynikiem głosowania przesądza również o jego interesie prawnym. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu.”

Wobec powyższego organ nadzoru stwierdził, że uchwała w części dotyczącej wyznaczenia na inkasentów radnych, którzy brali udział w głosowaniu w sprawie pełnienia przez nich tej funkcji, została podjęta z naruszeniem art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Zasadne jest zatem stwierdzenie nieważności uchwały w wymienionej części, bez względu na okoliczność, że głosy radnych wyłączonych od głosowania nie przesądziły o jego wyniku. W ocenie Kolegium nie zachodzą przesłanki stwierdzenia nieważności uchwały w całości albowiem głosowanie nad wyznaczeniem pozostałych inkasentów nie było dotknięte tego rodzaju nieprawidłowością.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Niezależnie od ww. uchybień skutkujących stwierdzeniem nieważności uchwały w zakresie objętym sentencją niniejszej uchwały Kolegium wskazuje, że w § 1 uchwały, użyto nieprawidłowej nazwy tytułu uchwały zmienianej (Nr LXII/728/2023), gdzie wpisano „zmieniającej uchwałę sprawie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyznaczenia inkasentów wysokości wynagrodzenia za inkaso” zamiast zmieniającej uchwałę w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso. Biorąc jednak pod uwagę, iż tytuł uchwały zmienianej sformułowany został prawidłowo oraz przywołano prawidłowy numer uchwały w organie promulgacyjnym tj. Dz. Urz. Woj. Zach. z 2023r. poz. 2447, organ nadzoru w tym zakresie ograniczył się do stwierdzenia, iż powyższe skutkuje koniecznością dostosowania przez organ stanowiący użytej w uchwale nomenklatury do stanu zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski